

26
PROGRAMMA

2°

RECTOR

UNIVERSITATIS ROSTOCHIENSIS

BERNHARDUS

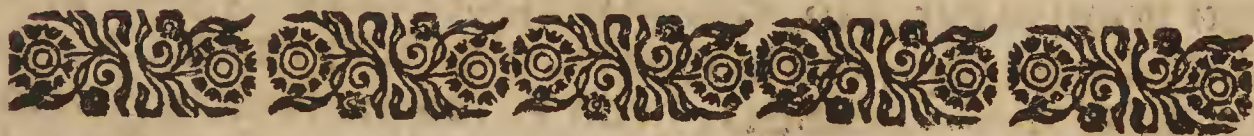
Barnstorff/

Med. D. Prof. Publ. atqve Poliater,
ut

CUM RESURGENTE
JESU CHRISTO

DOMINO atq; Salvatore Nostro
ad eam simul vitam, quæ DEO placet,
animi reviviscant,

eâ quâ fas est humanitate & officii ratione,
& singulis Academiae Civibus
seriò Contendit.

Rostochii,

Typis JOH. WEPPLINGII, Univ. Typogr.

I quod festum in celebritate versatur, si læ-
titiae affert materiam per omnes vitæ cala-
mitosæ partes se longè latèqve diffunden-
tem, si rituum solemnitate apud veteres
quidem religionem velut illustravit atq; in
externis majorem reddidit, præsens sanè
festum Paschatos hoc nomine venire posse
optimè censendum. Non quidem ab initio
mundi nomen paschæ hominibus innotu-
it, quippe sub egressu demū Israelitarū ex Ægy-
pto per Mosen à DEO divulgatum, princi-
pium tamen tenet inter illa festa, quæ post sabbathum ex divinâ
voluntate in populo DEI instituta sunt atqve celebrari cœperunt.
Proximum namqve locum, si institutionem festorum spectes, à
sabbato occupat, forsitan ex eò, quod sicut hominem initio cre-
atum DEUS in primo sabbatho respexit tanquam ultimum creatu-
rarum scopum, in cuius structura suâ jam acquiescere voluit, ita
etiam ad quietem homines suos reducere voluerit, postquam satis
longè sub servitutis iugo sive inter homines sive inter diabolos inge-
miscere coacti erant. In primâ creatione post hominem condi-
tum nihil amplius desiderari poterat, unde homo aut magis refice-
retur, aut ornaretur in his terris, ut adeò à creatione plurium re-
rum novarum DEUS tunc destitisse non sine gravi causâ legatur,
omnibus jam rebus creatis sive in cœlo sive in terra in usum atqve
voluptatem hominis velut amicè confluentibus. In liberatione
verò ex Ægypto, cum pascha sanciretur, incipiebant modò Israelitæ
ex servitute egredi, concomitantibus divinæ virtutis miraculis ad
terrorem Ægyptiorum & internecionem Pharaonis, imò per mul-
tos adhuc annos præsentiam DEI mirabiliter adjutricem conte-
stantibus, donec tandem ad plenam terræ promissæ possessionem
pervenirent Israelitæ. Pascha tamen, quod est N. T., ad rationem
Sabbati primi in Paradiso videtur propius accedere, quod Salvator
etiam optimus, laboribus suis jam exantlatis, in vitam iterum pro-
dierit, nihil amplius habens, quod ad redemptionem generis hu-
mani aut necessarium adhuc esset, aut magis recreare posset. Et sicut
μεγίστη τῶν ἡμερῶν maxima dierum & *ἰσοπρωτῆ ἰσοπρωτῆ* Gregorio Nazianzeno
audit

5870 (46)

audit, ita in Ecclesiâ potissimum Latina & Africana id præcipue
usu venit, ut qui inter pentecosten & pascha ad fidem CHRISTI
essent conversi, aut qui infantes eò temporis intervallo lucem aspe-
xissent, nisi periculum mortis esset, non prius quàm vigiliâ vel pri-
die paschæ sacro baptismatis fonte abluerentur. Ita enim Tertul-
lianus celeberrimus jam sub finem seculi II. scriptor libr. de Baptismo
p. m. 711. *diem*, inquit, *Baptismo solemniorem pascha præstat, cum &*
passio DOMINI, in quam tingimur, adimpleta est: Et infantes anno-
tat Rhenanus ad Tertull. lib. de Coron. Milit. p. m. 433. *post penteco-*
sten natos ad paschalem festum de baptismo offerri solitos, exceptâ neces-
sitate. Quæ opinio circa baptismi tempus adeò apud veteres invaluit,
ut Siricius fere sub finem seculi IV præses Ecclesiæ Romanæ non sine
gravi censura eos à se dimittat, qui alio quàm sive Paschatis sive pen-
tecostes tempore baptismi ritum administraverant. Temeritatis
accusat illos, nullâ prorsus autoritate nitentes in epist. ad Himeri-
um Tarracon. Episc. *cum hoc sibi privilegium, baptismum np. su-*
scipiendi, & apud suam & apud omnes Ecclesias Dominicum specialiter
pascha defenderet cum sua pentecoste. Neque prius aliter sentire de-
siit Ecclesia, quàm Seculo XII, ubi, si Ruperto fidem habemus, cre-
scente hominum multitudine, qui rebus sacris per baptismum ple-
nius consecrandi erant, velut necessitate quadam in desuetudinē pau-
latim venit mos ille tam inveteratus circa baptismum suscipiendum.
Eqvidem si dicendum, quod res est, non adeò videntur veteres sic
collaudari posse, cum & ratione scripturæ & Apostolorum exem-
plis omninò destituantur, in eò tamen laudem merentur, quod vir-
tutem Resurrectionis JESU CHRISTI eò significantius sic expri-
mere voluerunt, unde ad omnem pariter salutem nos resuscitamur
atq; regeneramur. Atque eò sensu etiam Apostolus baptismum no-
strum cum morte, sepultura atque resurrectione JESU CHRISTI
suaviter comparat, ut prorsus intelligamus, aliam nobis vivendi
rationem post baptismum esse ineundam, postquam ex morte pec-
catorum inde in vitam spiritûs resuscitati, renati atque reduces facti
sumus. *An ignoratis, inquit Apostolus Rom. VI. 3 sq. nos quotquot baptiza-*
ti sumus in CHRISTUM JESUM, in mortem ejus baptizatos esse? Sepulti su-
mus igitur unâ cum eò per baptismum in mortem, ut sicut suscitatus est CHRI-
STUS ex mortuis in gloriam Patris, ita & nos in novitate vitæ ambulemus.

Postquam Apostolus Evangelii virtutem atque gratiam ad omnem,
quæ coram DEO valet, justitiam obtinendam, perspicuè satis docuisset,
ostendit jam cap. VI, VII. & II. usque ad v. 14, qualis ex Evangelio, ex tan-
tâ illa gratiâ DEI, etiam renovationis fructus in nos redundet atque re-
dundare debeat ad verum sanctitatis studium. Neque enim illa gratia
DEI, quæ peccati gravitatem multis modis excedit Rom. v. 20, ad
carnis aliquam licentiam abuti oportet, sed sicut peccatis mortui
sumus v. 2., ita etiam ad aliam vitam, quæ est spiritus, nos resurrexisse
statuit idem Apostolus. Argumentum itaque primum, cur pieta-
tem sequi oporteat, in eò præcipuè positum esse gravissimè judicat,
quod virtutem resurgendi in baptismo etiam accepimus. Et quan-
tâ magnitudine non se illa vis ex omni parte ad vitæ pietatem ex-
plicat? Ecce! baptisati sumus in CHRISTUM JESUM. Quid
aliud inde intelligimus, quàm quod ad hunc JESUM nostrum simus
destinati, desponsi atque consecrati tanquam ad unicum salutis
nostræ Autorem, intercessorem atque DOMINUM, cujus factura
sumus in omnibus. Et ne alienum ipsum à nobis esse existimemus,
CHRISTUS dicitur, i.e. unctus, qui eandem refert naturam, quam nos
circumferimus, ut non sine misericordiâ, quâ ipse movetur, tentatus
scil. nobiscum in omnibus, causam nostram agere credatur in cœlo
quàm optimè. Neque juvandi virtute, quæ ipsi per naturam propria
est, ullo tempore aut loco destituitur. Nam JESUS est, qui ipse
i.e. sua autoritate, suis viribus, suisque laboribus salutem humanam
iterum per se peperit, reparavit atque conservat Matth. 1. 21. Ebr.
1. 3. c. XII. 2. In hujus jam mortem per baptismum immergi sumus,
ut omnem mortis ejus vim in nos transferamus. Itaque à conspe-
ctu miseriæ nostræ sic abducimur ad omnem spem auxilii, ab iniquita-
te ad pretiosissimum sanguinem circa mortem CHRISTI, quò ex-
purgamur mundissimè, ab ira DEI ad infinitum ejus placamentum,
quò sumus reconciliati, à terrore conscientiae malæ ad omnem ejus
requiem & consolationis fundamentum, à morte ad vitam, à po-
testate satanæ ad liberationem, ab inferno ad cœlum. Ita glori-
osè, mirificè atque salutariter in mortem CHRISTI baptismus nos
immisit atque abscondidit, ut quæ CHRISTI jam sunt, quæque ejus
morte acquisita, nobis plenissimè per fidem imputentur. Tracta-
mur enim in judicio DEI, quamdiu in CHRISTO manemus, non
aliter

aliter ac si ipsi ita pro peccatis nostris poenam mortis luissemus, dum, quæ CHRITUS egit atque passus est, non sui sed nostri causa in se suscepisse sponte jam sua ex scriptura intelligitur. - Indeque per mortem atque justitiam CHRISTI omnis nobis ad liberationem via patet quam latissimè, atque jus datur, quod postulare etiam per fidem oportet, quàm liberrimè. Res tamen omnis, quæ per baptismum fit, eò spectat, ut credamus, nos non amplius esse potestatis nostræ, sicut qui semel mortuus est, non ad hujus vitæ vanitatem amplius quicquam confert aut valet; sed ut CHRISTO tanquam DOMINO vivamus, fractâ jam omni in nobis peccati virtute. Atque id etiam est, cujus notitiam habemus, aut habere necessariò oportet. Ignoratisne? inquit Apostolus, non ac si ignorantia crimen ipsis vellet objicere, quos jam omnis scientiæ genere abundare testatur Rom. xv. 14., sed interrogatione utitur, quæ in Rhetorum scholis est frequentissima, quæque conscientiam eorum, quæ jam tenentur, eò magis excitare atque accendere nituntur, ut attentio rei sit alacrior, & assensus faciliior. Multò ergò magis, dum ipsi conscii sumus tantæ bonitatis, quam DEUS nobis fecit, oportet nos sanctitatis studiosos esse, quia intellectus est norma actionum nostrarum, contra quam qui peccat, gravius peccat; ita tamen agere non decet Christianum, qui veritatem agnoscit, vim etiam nactus benè agendi in omnibus 2. Tim. 1. 7. Neque tantum sicut mortui peccatorum imperium deposuimus in baptismo, liberati prorsus ab eorum jugo, sicut qui legi mortuus est, ipsius jugum à se excussisse facile præsumitur Rom. vii. 4. Gal. II. 19., verum etiam unâ sepulti sumus cum CHRITO per baptismum in mortem, ut mortuos nos esse arbitremur eò magis peccatis. Nam qui ita mortuus est, ut etiam sepeliatur, illum verè mortuum esse necesse erit, neque amplius ipsi cum priori vitâ vel quicquam esse potest negotii, neque curatur hominum manibus. Qui adhuc defunctus supra terram hominum oculis exponitur, nondum vanitati, quæ in terris est, per omnes sui partes subtractus esse dici potest, dum infirmitas atque corruptio ejus spectaculum adhuc præbent omnibus miserabile, dumque etiam superstites circa pompam ejus funebrem sapius ita vani, arrogantes atque superstitiosi esse solent, ut non minor etiam inde accedat ad vanitatem defuncti accessio. Sepultus vero rebus hujus mundi vanis planè jam nuncium misit, nulla

)(3

prorsus

prorsus ratione illis amplius implicitus, quiescens potius à strepitu, à curis, à peccatis, quæ homines calamitosè satis perturbant atq; iniquitatè admodum corrumpunt. Itaq; peccatorum dominium in nobis penitus jam sublatum esse existimemus, dum etiam in illam mortem, ne amplius pareamus peccatis sicut mortui, per baptismum sepulti sumus. Ipse CHRISTUS cum sepeliretur, palam significabatur, mortem ejus non fuisse simulatam, neq; quicquam ipsi restare rei cum peccatis, ut pote quæ jam essent expiata, deleta, abolita, ut nulla vis mali superesset ad incurSIONem iterum faciendam; ita nos etiam unà sepultos esse reputemus cum CHRISTO, ne dominium peccati, quod jam est subversum, per voluntatem nostram in nos vires recolligat. Baptismus scilicet ætate Apostolorum peragebatur partim totius corporis immissione in aquam, quæ adeo totum hominem sic inundabat, ut velut aqua sepultus esse cerneretur, partim etiam per affusam aquam, quod interdum sive baptizandorum multitudo sive aliæ aut temporum aut personarum circumstantiæ necessariò videbantur requirere. Concludit ergo Apostolus ex primo illo baptismi ritu spiritualem nostram sepulturam, qua amicitiam, societatem, operam imò omnia peccatis sicut sepulti renunciamus, quæque sic etiam à peccatis in libertatem vindicati sumus, ut nullum jus, vim atque mortis condemnationem in nos illa amplius sive edicere sive exercere vel ullo modo valeant. Sepulti enim sumus unà cum CHRISTO, h. e. quiescimus jam securi ab omni hostium insultu, pacem atque tranquillitatem animi undique in CHRISTO abundanter admodum habentes. Adeo quæ CHRISTI sunt, nobis imputantur ad justitiam, quietem & liberationem, sicut ipse factus est pro nobis peccatum atque maledictio 2. Cor. v. 21. Gal. III. 13. Adeo salutaris baptismus est, ut peccata demergat, suffocet, viresque omnes mali sic dissolvat, nullo etiam metu mortis in terrorem fidelium remanente: Sicque absoluti sumus per baptismum peccatis, dum ita in similitudinem mortis CHRISTI simul plantati h. e. inserti sumus sepulchro mortis, velut ipsi mortui essemus pro peccatis nostris: Atque in regnum gratiæ ita translati sumus, ubi ad aliam vitam, quæ ex DEO est, respiravimus, ut de virtute in virtutem transeamus.

Resur.

Resurgere scil. etiam oportet ad longè aliam vivendi consuetudinem, quàm quæ sub peccati potestate fuit. Ecce ipse CHRISTUS resurrexit ex mortuis! postquam enim ipse tanquam FILIUS DEI, pro finitis tamen in se peccatis, infiniti pretii sanguinem omnem non sine exquisitissimis doloribus profudisset, omni irâ DEI, quæ intolerabilis aliàs est creaturæ, in ipsum excandescens, non amplius detineri potuit à morte, quippe cujus præsidium jam erat disturbatum, stimulus evulsus, omneque regnum penitus disiectum. In vitam ergò rediit Servator virtute ipse suâ per gloriam DEI Patris, h. e. per illam, quàm etiam ceu æternam, infinitam atque prorsus æqualem secundum humanam naturam à DEO Patre accepit Joh. v. 26. sq. c. XVII. 5. Sicut Pater antea Filium abjecisse ad omnem contemptum videbatur, ipse etiam simul contemptui à mundo habitus Joh. V. 23. ita jam in eâ gloriâ Patris vitam Filius resumit, ut Patris etiam inde gloria major iterum fieret apud creaturas, h. e. omni animi submissione magnificè agnosceretur atq; deprecicaretur Conf. phil. II. 9. seqq. At verò CHRISTUS est caput Ecclesiæ Eph. IV. 15. 16. Nos qui CHRISTI nomen præferimus, membra ejus æstimamur esse in uno corpore. Annon ergò membra lequi oportet rationem, ductum atque conditionem Capitis sui, cum quò coherent? Qvalia membra illa, quæ in contrarium abeunt, quæque capite resurgente in mortuis remanent? Putrida illa sunt, spuria nomineque membri planè indigna, tanquam rescanda à corporis societate. Oportet ergò nos omninò in novitate vitæ ambulare, ne absurdi prorsus esse videamur cum nomine nostro Christiano, neve baptismum suo fine excidere patiamur. Alia, quæ nobis enascitur vita per baptismum, alios etiam mores postulat, quibus quæ sūt vires beni agendi, significatur. Non apparuit amplius, postquam sepulchro egressus esset Servator, corpore aut servili aut mortali, assumptò jam glorioso, ita neque nos priorem, quæ est carnis corruptæ, sed planè novam vitæ conditionem & DEI & hominum oculis ingeramus post baptismum. Præteriti peccati jam pœnam æstimamur dedisse in baptismo, & à præsentī pariter atq; futuro, dum non amplius peccare reputamur, immunes nos pronunciat justitia DEI, quæ est in sanguine

sanguine JESU CHRISTI nobis in æternum reconciliata. Finem
ergo faciamus peccandi necesse est, desistentes sic à peccatis, sicut
mortui peccare desinunt. Quare, *Cives optimi*, id operam demus,
ut sicut gaudemus CHRISTUM verè surrexisse ex mortuis, simul etià
cum ipso liberati vinculis mortis ad eam vitam surgamus, quæ in
pietatis studiis animum occupet & sollicitum & circumspectum &
facilem. Patrem jam habemus in cœlis fidelem, dum promisit, & justum
dum semel in sanguine Filii peccatorum poenam sumsit, ut peccata
nobis poenitentibus remittat, atque expurget nos ab omni iniquitate
1. Joh. 1. 9. Eja accedamus hunc Patrem omnis misericordiæ vero fidei
amplexu tanquam resuscitati semel ex mortuis atque in novæ vitæ
operibus laudabiliter industrii. *Benedictus interim sit DEUS*
Pater DOMINI nostri JESU CHRISTI, qui secundum multitudi-
nem misericordiæ suæ regeneravit nos ad spem vivam
per resurrectionem JESU CHRISTI ex mortuis.

1. Petr. 1. 3. Valete.

P. P. Sub Sigillo Rectoratus Academiae
Rostochiensis Anno CHRISTI
1697. d. 4. April.

